

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W OPOLU
z dnia2026 r.
zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej PLH160014

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 6 sierpnia 2025 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej PLH160014 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 1885) załącznik nr 3 do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jego ogłoszenia.

Załącznik do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Opolu
z dnia 2026 r.
zmieniającego zarządzenie w sprawie
ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Opolska Dolina
Nysy Kłodzkiej PLH160014

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony

Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
	Istniejące	Potencjalne	
3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	K01.03 wyschnięcie M01.02 susze i zmniejszenie opadów	A08 nawożenie (nawozy sztuczne) D01.02 drogi, autostrady J02.05.03 modyfikowanie akwenów wód stojących	zagrożenie istniejące K01.03 Poziom wody w większości zbiorników jest obniżony w stosunku do pojemności, widoczne jest powolne wysychanie M01.02 Susze i zmniejszenie opadów w ostatnich latach powodują obniżenie poziomu wód w większości starorzeczy. zagrożenia potencjalne A08 W trakcie badań terenowych nie stwierdzono spływów nawozów sztucznych do starorzeczy, lecz potencjalnie może się to wydarzyć, ponieważ w pobliżu niektórych stanowisk siedliska znajdują się pola uprawne. D01.02 Potencjalne zagrożenie stanowi planowana rozbudowa autostrady A4. J02.05.03 Jedno ze starorzeczy zostało w przeszłości podzielone groblami na 5 mniejszych części, co silnie wpłynęło na warunki panujące w zbiorniku. Jeżeli podobne zabiegi zostaną podjęte w przyszłości, będzie to prowadziło do pogorszenia stanu ochrony siedliska.
9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	B02.02 wycinka lasu B02.04	X brak zagrożeń i nacisków	zagrożenie istniejące B02.02 W wielu płatach luki w drzewostanie, rębnia gniazdowa,

(<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>)	usuwanie martwych i umierających drzew E03.04 inne odpady I01 obce gatunki inwazyjne I02 problematyczne gatunki rodzime		wycinka powoduje juvenilizację oraz zmianę charakteru runa, zaburzenia struktury i funkcji siedliska. B02.04 W wielu płatach siedliska odnotowano niedobór martwego drewna, także wielkowymiarowego. E03.04 W płatach siedliska trafiają się odpady plastikowe. I01 Stwierdzono obecność gatunków: niecierpek drobnokwiatowy, nawłóć późna i dąb czerwony. I02 Ekspansywne gatunki rodzime, które przy nadmiernej ekspansji powodują zubożenie runa to: turzyca drżączkowata, jeżyny, pokrzywa zwyczajna, kuklik pospolity i poziewnik szorstki. zagrożenie potencjalne X brak zagrożeń i nacisków
9190 kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboripetraeae</i>)	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew I01 obce gatunki inwazyjne I02 problematyczne gatunki rodzime	B02.02 wycinka lasu	zagrożenie istniejące B02.04 Odnotowano niedobór martwego drewna, także wielkowymiarowego. I01 Stwierdzono obecność obcych gatunków: dąb czerwony i niecierpek drobnokwiatowy. I02 Ekspansywne gatunki rodzime, które przy nadmiernej ekspansji powodują zubożenie runa to: turzyca drżączkowata, jeżyny, pokrzywa zwyczajna, kuklik pospolity i trzcinnik piaskowy. Ponadto w jednym z płatów, nadmierny udział brzozy w drzewostanie. zagrożenie potencjalne B02.02 Potencjalne zastosowanie rębni wielkopowierzchniowej lub brak pozostawienia biogrup starego drzewostanu będzie skutkować

			juwenalizacją i uproszczeniem struktury drzewostanów.
91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew G05.01 wydeptywanie, nadmierne użytkowanie I01 obce gatunki inwazyjne I02 problematiczne gatunki rodzime J02.03.02 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych J02.05.05 niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) M01.02 susze i zmniejszenie opadów	B02.02 wycinka lasu D01.02 drogi, autostrady	zagrożenie istniejące B02.04 Odnotowano niedobór martwego drewna, także wielkowymiarowego. G05.01 Ścieżki lub stanowiska wydeptane przez wędkarzy. I01 Stwierdzono obecność gatunków: niecierpek drobnokwiatowy, robinia akacjowa, nawłóć późna i dąb czerwony. I02 Ekspansywne gatunki rodzime, które przy nadmiernej ekspansji powodują zubożenie runa to: turzyca drżączkowata, jeżyny, pokrzywa zwyczajna, śmiałek darniowy i poziewnik szorstki. J02.03.02 Wyprostowane w przeszłości koryta cieków powodują obniżenie oceny wskaźnika <i>naturalność koryta rzecznego</i> . Prostowanie koryt rzecznych wpływa negatywnie na występowanie naturalnych zalewów, przyspiesza spływ wody. Przekłada się to na przesuszenie podłoża i obniżenie oceny wskaźnika <i>reżim wodny</i> . J02.05.05 Istniejące jazy wpływają negatywnie na ocenę wskaźnika <i>naturalność koryta rzecznego</i> . Występowanie jazów zmienia prędkość przepływu w rzece oraz rytm zalewania. K02.01 Zauważalne procesy grądowienia. M01.02 Cieki w obrębie lub pobliżu płatów siedliska wyschnięte całkowicie lub częściowo na skutek suszy i zmniejszenia opadów. zagrożenie potencjalne B02.02 Potencjalne zastosowanie rębni

			wielkopowierzchniowej lub brak pozostawienia biogrup starego drzewostanu będzie skutkować juvenalizacją i uproszczeniem struktury drzewostanów. D01.02 Potencjalne zagrożenie stanowi planowana rozbudowa autostrady A4.
91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew I01 obce gatunki inwazyjne I02 problematiczne gatunki rodzime J02.05.05 niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) M01.02 susze i zmniejszenie opadów	B02.02 wycinka lasu D01.02 drogi, autostrady J02.03.02 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych	zagrożenie istniejące B02.04 Odnotowano niedobór martwego drewna, także wielkowymiarowego. I01 Stwierdzono obecność gatunków: niecierpek drobnokwiatowy, nawłóć późna, dąb czerwony, przymiotno kanadyjskie i włośnica sina. I02 Ekspansywne gatunki rodzime, które przy nadmiernej ekspansji powodują zubożenie runa to: turzyca drzącokowata, jeżyny, kupkówka pospolita i trzcinnik piaskowy. J02.05.05 Jaz piętrzący znajdujący się na Nysie Kłodzkiej zmienia rytm zalewów, przez co powoduje obniżenie oceny wskaźnika <i>stosunki wodno-wilgotnościowe</i>, zwłaszcza tych płatów, które położone są w oddaleniu od rzeki. K02.01 Zauważalne oznaki grądowienia. M01.02 Powtarzające się od lat susze powodują przesuszenie podłoża. zagrożenia potencjalne B02.02 Potencjalne zastosowanie rębni wielkopowierzchniowej lub brak pozostawienia biogrup starego drzewostanu będzie skutkować juvenalizacją i uproszczeniem struktury drzewostanów. D01.02 Potencjalne zagrożenie stanowi planowana rozbudowa autostrady

			A4. J02.03.02 Potencjalne prostowanie koryt rzecznych wpłynie negatywnie na występowanie naturalnych zalewów, przyspieszy spływ wody. Przełoży się to na przesuszenie podłoża i obniżenie oceny wskaźnika <i>stosunki wodno-wilgotnościowe</i>.
--	--	--	---

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 6 sierpnia 2025 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej PLH160014 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 1885), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu ustanowił plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej PLH160014, zwanego dalej obszarem Natura 2000.

W wyniku przeprowadzonej kontroli nadzorczej powyższego aktu prawa, Minister Klimatu i Środowiska stwierdził uchybienie, które ocenił jako *uzasadniające konieczność zmiany ww. zarządzenia we własnym zakresie*, zgodnie ze wskazaniami określonymi w piśmie nr DOP-OZP.082.130.2025.KW z 09.12.2025 r. W ocenie organu nadzorczego w załączniku nr 3 do kontrolowanego zarządzenia, dla trzech typów siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony, tj. 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe, a także 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), należy dodać dodatkowe, potencjalne zagrożenie w postaci „drogi, autostrady” o kodzie D01.02 – według przygotowanej przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska „Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000” - załącznik nr 5 pn. „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań, Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA)”. Ponadto, w opisie zagrożenia należy zamieścić informację, że potencjalne zagrożenie stanowi planowana rozbudowa autostrady A4.

Jak wyjaśnił, cyt.: „Przez północną część obszaru Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej PLH160014 przebiega autostrada A4 (od ok. 207 km do ok. 207,7 km). Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (z perspektywą do 2033 r.) ustanowiony na mocy Uchwały Rady Ministrów nr 253/2022 z dnia 13 grudnia 2022 r. zakłada rozbudowę autostrady A4 najprawdopodobniej poprzez jej poszerzenie (dodanie kolejnych pasów ruchu, zwiększenie przepustowości), co nieuchronnie może oznaczać zajęcie dodatkowych pasów terenu po obu stronach istniejącego przebiegu tej drogi. (...). Mając na uwadze fakt, iż znajdujące się na obszarze Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej płaty siedlisk przyrodniczych o kodach: 3150, 9170, 91E0 oraz 91F0, są położone w bezpośrednim sąsiedztwie autostrady A4, należy się spodziewać, że część ich powierzchni zostanie zajęta pod przewidzianą rozbudowę. W załączniku nr 4 do kontrolowanego zarządzenia zostały wymienione cele działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony w ww. obszarze. Jednym z tych celów jest utrzymanie powierzchni ww. siedlisk na wskazanym poziomie. W przypadku siedliska 3150 powierzchnia określona do zachowania stanowi 100% powierzchni tego siedliska, natomiast dla siedlisk 91E0 i 91F0 jest bliska 100%. Oznacza to, że każdy ubytek powierzchni spowoduje niezrealizowanie wspomnianego celu dla siedliska 3150 i zagraża osiągnięciu tego celu w przypadku siedlisk 91E0 i 91F0. Zaplanowana rozbudowa autostrady A4 przebiegającej przez obszar Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej prowadzi bowiem nieuchronnie do zmniejszenia powierzchni siedlisk przyrodniczych sąsiadujących bezpośrednio z pasem drogowym.”.

Wobec powyższego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu przystąpił do zmiany zarządzenia z dnia 6 sierpnia 2025 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej PLH160014 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 1885).

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13), zwanej dalej ustawą, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Zgodnie z art. 28 ust. 8a ustawy, plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub zachodzi konieczność jego aktualizacji, w szczególności w wyniku oceny aktualności planu zadań ochronnych. W sytuacji uznania za konieczną zmianę planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 regionalny dyrektor ochrony środowiska -

w przypadku gdy sprawuje on nadzór nad tym obszarem - podejmuje działania w celu zmiany tego planu albo ustanowienia nowego planu zadań ochronnych dla tego obszaru (art. 28 ust. 8b pkt 1 ustawy).

Tryb dokonywania zmian w planie zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r. poz. 99), zwane dalej „rozporządzeniem”.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia obejmuje on dokonanie następujących czynności:

- 1) ustalenie terenu objętego projektem planu zadań ochronnych oraz przedmiotów ochrony obszaru;
- 2) sformułowanie założeń do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych;
- 3) podanie do publicznej wiadomości informacji o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych;
- 4) identyfikację zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar;
- 5) sformułowanie projektu planu zadań ochronnych;
- 6) uzgodnienie, o którym mowa w art. 28 ust. 6 ustawy.

Przy czym uzgodnienia, o którym mowa w art. 28 ust. 6 ustawy nie dokonuje się, gdyż przepis ten został uchylony (art. 1 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. Nr 224, poz. 1337).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy). Powyższe przepisy stosuje się w przypadku dokonywania zmiany planu zadań ochronnych (art. 28 ust. 9 ustawy).

Projekt zmiany planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Projekt zmiany planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie - Dz. U. z 2025 r. poz. 428) oraz może być przedmiotem opinii regionalnej rady ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy).

Od czasu ustanowienia w 2025 r. planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lista przedmiotów ochrony obszaru nie uległa zmianie; bez zmian pozostaje również teren objęty niniejszym zarządzeniem.

Zgodnie z założeniami opracowanymi na podstawie § 2 pkt 2 rozporządzenia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu przystąpił do zmiany przedmiotowego zarządzenia w zakresie określonym przez Ministra Klimatu i Środowiska w piśmie nr DOP-OZP.082.130.2025.KW z 09.12.2025 r.

Przystępując do prac nad projektem zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia, podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu zmiany planu i możliwości zapoznania się z założeniami do sporządzenia tegoż projektu. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty, tj. wywieszono w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu od 17.12.2025 r. do 08.01.2026 r.), umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu 17.12.2025 r. oraz opublikowano 17.12.2025 r. w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym, tj. Nowej Trybunie Opolskiej.

Realizując obowiązek wynikający z przepisu art. 28 ust. 3 ustawy, projekt niniejszego zarządzenia został przekazany przy piśmie nr WPN.6320.8.2025.AK z 17.12.2025 r. zidentyfikowanym zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy, zapewniając możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,

udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w procesie przygotowania niniejszego zarządzenia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu poinformował o przystąpieniu do sporządzenia projektu zmiany planu zadań ochronnych i o jego przedmiocie, możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, w tym projektem niniejszego zarządzenia oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, a także o miejscu, sposobie i terminie wnoszenia uwag i wniosków do powyższego projektu oraz o organie właściwym do ich rozpatrzenia. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu od do), umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu w dniu oraz opublikowano w dniu w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym, tj. w Nowej Trybunie Opolskiej.

Wypracowany projekt zmiany planu zadań ochronnych został ujęty w publicznie dostępnym wykazie danych (System Informacji o Środowisku).

W trakcie przeprowadzonych konsultacji społecznych złożono/nie złożono uwag i wniosków.

Z uwagi na charakter zmian nie zachodziła potrzeba zasięgnięcia opinii Regionalnej Rady Ochrony Przyrody.

Projekt niniejszego zarządzenia zostanie przedłożony do uzgodnienia przez Wojewodę Opolskiego.

Zarządzenie nie pociąga za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa.